

Note om den naturlige eksponentialfunktion e^x

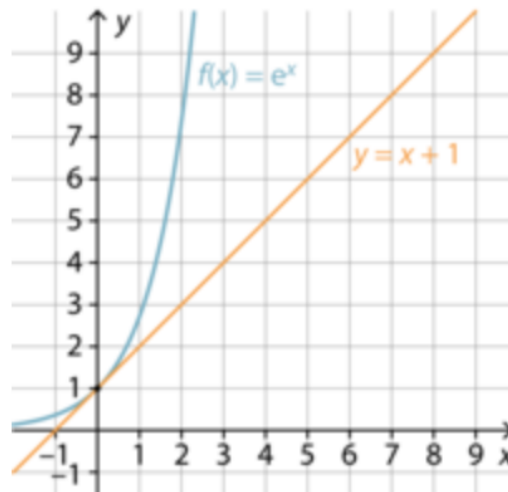
Definition: Den naturlige eksponentialfunktion

Den naturlige eksponentialfunktion e^x , er den funktion blandt alle eksponentialfunktioner, a^x , hvis graf har hældningen 1, hvor grafen skærer y-aksen

Vi vil nu bestemme den afledte funktion til den naturlige eksponentialfunktion

$$f(x) = e^x.$$

Den naturlige eksponentialfunktion har grundtallet e . Denne eksponentialfunktion har den særlige egenskab, at dens graf i punktet $(0, 1)$ har en tangent med hældning 1. Det vil sige, at funktionen $f(x) = e^x$ er differentiabel i 0 med differentialkvotienten $f'(0) = 1$ (se figur 15).

Figur 15

At funktionen $f(x) = e^x$ er differentiabel i punktet x_0 betyder, at

$$\frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h} \rightarrow f'(x_0) \text{ for } h \rightarrow 0.$$

Da $f(x) = e^x$ er differentiabel i 0 med $f'(0) = 1$, ved vi derfor, at

$$\frac{f(0 + h) - f(0)}{h} \rightarrow f'(0) \text{ for } h \rightarrow 0.$$

Dette er ensbetydende med, at:

$$\frac{e^{0+h} - e^0}{h} \rightarrow 1 \text{ for } h \rightarrow 0,$$

eller

$$\frac{e^h - 1}{h} \rightarrow 1 \text{ for } h \rightarrow 0.$$

Vi kan nu benytte tretrinsreglen til at bestemme differentialkvotienten for $f(x) = e^x$ i punktet x_0 :

1. Differenskvotienten opskrives:

$$\frac{\Delta y}{h} = \frac{f(x_0+h) - f(x_0)}{h} = \frac{e^{x_0+h} - e^{x_0}}{h}.$$

2. Differenskvotienten omskrives/reduceres:

$$\frac{\Delta y}{h} = \frac{e^{x_0} \cdot e^h - e^{x_0}}{h} = e^{x_0} \cdot \frac{e^h - 1}{h}.$$

3. Vi undersøger grænseværdien for $h \rightarrow 0$:

Ovenfor så vi, at $\frac{e^h - 1}{h} \rightarrow 1$ for $h \rightarrow 0$, og vi har derfor:

$$\frac{\Delta y}{h} = e^{x_0} \cdot \frac{e^h - 1}{h} \rightarrow e^{x_0} \cdot 1 \text{ for } h \rightarrow 0.$$

Differentialkvotienten for $f(x) = e^x$ er altså

$$f'(x_0) = e^{x_0}.$$

Dette kan også formuleres således, at den afledede funktion til $f(x) = e^x$ er

$$f'(x) = e^x.$$

Vi formulerer følgende sætning:

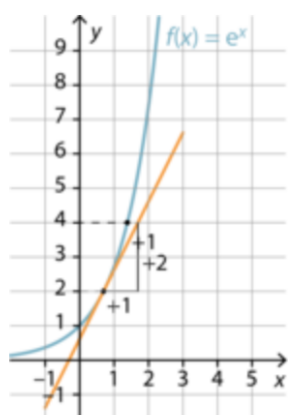
SÆTNING 8 DEL

Funktionen $f(x) = e^x$ er sin egen afledede:

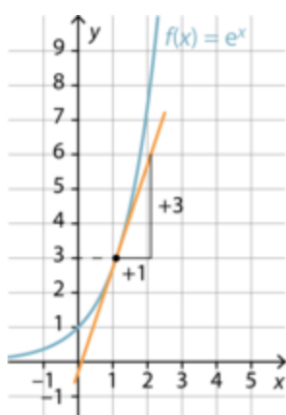
$$f'(x) = e^x.$$

Eksempel

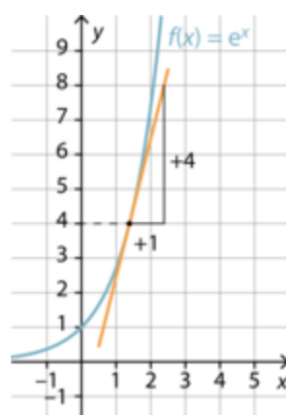
Indholdet af sætning 8 betyder, at funktionen $f(x) = e^x$ i ethvert punkt har samme tangenthældning som punktets y -værdi. Dette ses illustreret på figur 16, 17 og 18.

Figur 16

Figur 17

Figur 18